

Tingvoll kommune

Økokommunen - bedre løsninger for mennesker og miljø

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600
7734 STEINKJER

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	23/00018-2	Lars Erling Koksvik	01.03.2023

Merknad fra Tingvoll kommune i forbindelse med Revidering av Forvaltningsplan for Rovvilt - Region 6

Merknad:

«Tingvoll kommune sine utfordringer med store tap av sau på beite til rovvilt blir ikke løst gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 6. Tingvoll er heller ikke tjent med hvordan rovviltnemnda har utført sin forvaltningspraksis rundt kvotejakt på gaupe.

Tingvoll kommune mener at Møre og Romsdal ikke er tjent med å være en del av rovviltregion 6, hvis det ikke skjer en endring i forvaltningen av gaupe. Hvis det ikke blir mulig å få redusert antallet gauper i Tingvoll, vil store tap av sau på beite fortsette. Vi risikerer at de som driver med sau slutter.

Skal Møre og Romsdal fortsatt skal være en del av Region 6, må det en **mye sterkere prioritering av hvilke områder man skal jakte på gaupe**. Det må **være slik at de kommuner som har store tap og dokumentert høy rovdyrtetthet må prioriteres i kvotejakta for å få bestandsregulerende effekt**. Dette kan man styre/regulere gjennom senere oppstart av kvotejakt på gaupe i områder der rovviltskadene er av mindre omfang. Hvis ikke en slik endring skjer, bør Møre og Romsdal knyttes til rovviltregion 3».

Bakgrunn og vurderinger fra Tingvoll kommune:

Tingvoll kommune hadde yngling av gaupe i 2016 (mor med 3 unger), men opplevde et forvaltningssystem som ikke ville godkjenne denne ynglingen. Dette fordi dokumentasjonen fra rovviltkontakten i Sunndal var 6 dager for sein i forhold til fristen (1. mars) for godkjenning av sporing på snø. Dette viser et system som er lite dynamisk og det skapte stor frustrasjon lokalt. Kommunen ble heller ikke prioritert i et NINA-prosjekt for overvåking av gaupe i Sør-Trøndelag og Nordmøre (inkl. Surnadal og Halså, nå Heim). Derfor søkte Tingvoll kommunen om midler for å kunne gjennomføre sin egen undersøkelse gjennom et lokalt viltkameraprojekt i perioden 2017-2020. Statsforvalteren i Møre og Romsdal bidro med økonomisk støtte, slik at viltkamera kunne kjøpes inn i Tingvoll. Mye lokalt dugnadsarbeid og kommunal innsats medførte at vi fikk gjennomført et lokalt gaupeprosjekt som dokumenterte 10 ynglinger i løpet av 4 år, men vi fikk kun godkjent ca. halvparten av ynglingene i systemet «Rovbase».

I samme periode som gaupebestanden økte gikk tapstallene av sau på beite i været i Tingvoll, og enkeltbesetninger i Straumsnes hadde mellom 25-35 % tap av lam pr. år. Det har over tid vært en stor belastning for småfenæringen i kommunen. Høye og økende tapstall har vedvart siden 2017 og Tingvoll kommune har i beitesesongen 2022 fylkets største prosentvise tap på utmarksbeite (over 20 % tap av lam). Dette tapet ligger ca. 7 % høyere enn neste kommune i fylket.

TINGVOLL KOMMUNE

Adresse: Midtvågvegen 2, 6630 Tingvoll
Org nr.: 964981515

Sentralbord: 71 53 24 00
E-post: postmottak@tingvoll.kommune.no

www.tingvoll.kommune.no

Rovviltnemndas eget prosjekt om bruk av viltkamera for å identifiserer gauper på individ-nivå, avdekket med sikkerhet at vi hadde 9 forskjellige gauper i kommunen i 2022. Kommunens anslag basert på egen viltkameraovervåking og observasjoner lå i samme periode på 10-12 ulike gauper.

Ved forrige revisjon av forvaltningsplan for region 6, ble det sendt inn en felles uttale fra Tingvoll kommune og småfenæringa, der **vi ba om at grensa for kvoteområde ble flyttet i fra «Tingvollfjorden» sørvest for Tingvollhalvøya til «Trongfjorden» nordøst for Tingvollhalvøya.** Det skjedde ingen endring av kvotegrense da forrige plan ble vedtatt. Ved **kvotefri** jakt på gaupe ville vi fått samme vilkår som f.eks. Gjemnes på andre siden av Tingvollfjorden, og tap av sau til gaupe ville sannsynligvis vært redusert betraktelig.

Selv om dokumentering av gaupeynglinger sammen med økte tapstall de siste årene har resultert i økt kvote for uttak av gaupe i Møre og Romsdal (Tingvoll, del av Sunndal, Surnadal og tidligere Halså), så har dette på langt nær vært nok til å redusere problemene med store tap av sau på utmarksbeite. Det har for de som sliter med tap opplevd som positivt at kvotene har økt. Kvotejakta har resultert i at det har blitt felt noen gauper (for det meste unger/unge gauper). Men dette er ikke nok i Tingvoll for å bedre situasjonen med store tap av sau på beite! Tingvoll/Sunndal har blitt eget *delområde* (A) med egen tildeling. Men dessverre ligger tildelingene av kvote langt under produksjonen av gaupe i Tingvoll. Det tas ikke nok hensyn til at vi er en halvøy som har fått en stor tetthet av gaupe. Totalt har Tingvoll produsert minst 17 gaupeunger i perioden 2017-2020. Etter at vi fikk etablert delområde A og B på Nordmøre har vi i Tingvoll/Sunndal felt 7 gauper i perioden 2018-2021 i delområde A. Det betyr at bestanden ikke har blitt redusert de senere årene og tap av sau på beite til rovvilt er uakseptabelt høyt.

Fra at vi tidligere «kjempet» med Surnadal og Halså om å rekke å få skutt den ene gaupe vi hadde på kvote, opplever vi nå at jakta må avsluttes fordi hele hunndyrkvoten blir felt i Trøndelag. I tillegg har rovviltnemndas praksis rundt ekstrakvote fra 1. mars tydelig blitt prioritert til reindriftsområdene i Trøndelag. Dermed får ikke vi redusert tapstallene for de som driver med sau i Tingvoll.

Det ble tydelig nå under kvotejakta 2023, hvor kvoteområdet i Møre og Romsdal fikk tildelt 4 gauper (2 var fordelt på område A Tingvoll/Sunndal og 2 på område B Surnadal). Ut i fra at problemene med tap har vært såpass store i Tingvoll og Surnadal ikke hadde så mye spor av gaupe i forkant av jaktstart 2023, ble det inngått samarbeid mellom delområde A og B slik at det skulle prioriteres uttak i Tingvoll. Dette var vi i Tingvoll naturligvis fornøyd med (velvilje fra Surnadal sin side) og i tillegg når 1 hogaupe var fordelt til Møre og Romsdal var man nokså sikker på at dette skulle kunne resultere i uttak i Tingvoll av flere dyr og kanskje en bestandsreduksjon. Når vi da opplever at jakta stoppes før første dag er omme og det praktiseres en kvotejakt på det meste av Trøndelag sine arealer der mange jaktlag «slippes løs» og feller langt over det antallet hunngauper som tildelt, så gir dette liten effekt som bestandsreducerende tiltak hos oss i Tingvoll. **Vi mener at det fungerer veldig dårlig å starte gaupejakta samtidig fra 1. februar i hele regionen, hvis man ikke tar hensyn til hvor tapstallene av småfe er størst.** Dagens praksis med å bruke kvotejakt i hele region 6 for å regulere skadeomfanget gaupe påfører småfenæringa og reindriftsnæringa fungerer dårlig, og blir **for lite målrettet**. Nordre del av Møre og Romsdal kommer dårlig ut og Tingvoll spesielt med våre forutsetninger med stor gaupetetthet på relativt avgrensede arealer. En bedre styring på hvor man jakter først etter rovdirene der tapstallene er størst vil også legitimere jakt på gaupe bedre overfor opinionen og de som er kritisk til jakt på rovvilt. Slik det nå gjøres, er det de jaktlagene i kommunene som greier å mobilisere nok mannskap og ha tilgang på gode hunder, som vinner «kappløpet» med å få felt gaupe. Da blir det også for lite fokus på å ta ut rett dyr og sannsynligvis felles det da flere hunngauper gjennom «kampen mot klokka». Natt til 1. februar hvert år legges det ned mye arbeid i å lokalisere gaupespor der den kan jaktes påfølgende morgen. Det blir satt i gang jakt så tidlige som mulig og det blir viktig å få skutt så raskt som mulig. Det kan øke sjansene for skadeskyting og mer press på jegerne om å «få på» et skudd..... **Her må det være mulig å styre hvor man kan jakte på gaupe og når man åpner i de ulike delene av regionen. Områder med store tap MÅ prioriteres!**

Dette «kappløpet» mellom jaktlag i hele region 6 om å få løsnet skudd på gaupa er IKKE særlig ønskelig med tanke på human jakt og medfører reduserte muligheter til å ta ut «riktige» dyr. I Tingvoll hadde man bilder av ei hann gaupe fra morgenen 1. februar som man prioriterte å jakte på. Gaupejaktlaget i Tingvoll visste at det var ei hanngaupe ut i fra prikkmønsteret i pelsen. Ved at ei hogaupe var tildelt Møre og Romsdal, og det ikke ble jaktet i Surnadal, var man nokså sikker på at det burde være mulig å ta ut flere dyr i Tingvoll. Men «kappløpet» i Trøndelag får å få felt gauper satte en stopper for den mer «rolige og kalkulerende» tilnærmingen til kvotejakta og uttak av gaupe. Dermed blir det ikke tatt ut ei eneste gaupe i det området som kanskje har landets største tetthet av gaupe for tiden og fylkets største lammetap målt i prosent! Dette oppleves frustrerende og skaper lite tillit til hvordan dagens kvotejakt på gaupe gjennomføres!

Rovviltnemnda «*kan hvis den vil*» styre kvotejakta mer målrettet mot områder som har store tap til gaupa!

Med hilsen
Tingvoll kommune

Arne Magnus Aasen
Ordfører

Odd Arild Bugge
Kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur